SHREE VASISHTHA VIDHYALAYA

Gujarati 2nd Language Worksheet 2026-27

Name : - ______________________ Std.:- V - ________

Roll No. :-________ Worksheet No.PA1-01 Date : - ________

પાઠ-૧. માંગુ હું તે આપ, પાઠ-૨. ભિક્ષાપાત્ર, પાઠ-૩ વાઘનો ખજાનો, જોડણી, લિંગ, સમાનાર્થી

અપઠિત ગદ્યાંશ

એક ભરવાડનો છોકરો હતો. તે ઘેટાં બકરાં ચરાવવા દરરોજ જંગલમાં જતો હતો. એક દિવસ તેને લોકોની મજાક કરવાની ઈચ્છા થઈ.તે બૂમો પાડવા લાગ્યો,"વાઘ આવ્યો રે વાઘ... દોડ જો રે દોડ જો."

આજુબાજુના ખેતરોમાં કામ કરતાં ખેડૂતોએ તેની બૂમો સાંભળી તેઓ લાકડીઓ લઈને ત્યાં દોડતા આવ્યા. પણ ત્યાં વાઘ ન હતો. છોકરો ખેડૂતો સામે જોઈને મોટેથી હસવા લાગ્યો. ખેડૂતો તે છોકરા પર ગુસ્સે થયા. તેમણે છોકરાને ઠપકો આપ્યો. પછી ખેડૂતો ચાલ્યા ગયા. થોડા દિવસ પછી એ જંગલમાં ખરેખર વાઘ આવ્યો. ભરવાડ નો છોકરો ગભરાઈ ગયો. તેણે મોટેથી બૂમો પાડી,,"વાઘ આવ્યો રે વાઘ.... દોડ જો રે...દોડ જો."

ખેડૂતોએ તેની બૂમો સાંભળી પણ કોઈ તે છોકરાની મદદે ગયું નહીં. તેમને થયું કે છોકરો મજાક કરે છે. વાઘે ભરવાડનાં ઘણાં ઘેટાંબકરાને મારી નાખ્યાં. છોકરો મોટેથી રડતો રહ્યો. આપણે કોઈની મજાક કરવી જોઈએ નહીં.

(પ્ર-૧)

(ક) ઉપર ગદ્યાંશ પરથી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧) છોકરો ઘેટાંબકરાં ચરાવવા ક્યાં જતો હતો?

છોકરો ઘેટાંબકરાં ચરાવવા જંગલમાં જતો હતો.

(૨) આ વાર્તામાંથી આપણને શું શીખ મળે છે?

આપણે કોઈની મજાક કરવી જોઈએ નહીં.

(ખ) ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૧) ખેડૂતોએ __છોકરાને__ ઠપકો આપ્યો પછી તેઓ ચાલ્યા ગયા.

(૨) થોડા દિવસ પછી જંગલમાં ખરેખર __વાઘ__ આવ્યો.

(પ્ર-૨) નીચે આપેલા વાક્યોમાંથી સાચા વાક્યની સામે (✓) અને ખોટા વાક્યોની સામે (×) ની નિશાની કરો.

(૧) કવિને પ્રભુ પાસેથી ધન -વૈભવ નથી જોઈતા. [✓]

(૨) નગરમાં પાંચ છ વર્ષથી દુકાળ પડ્યો હતો. [×]

(૩) બ્રાહ્મણ મગનપુર નામના ગામમાં રહેતો હતો. [✓]

(૪) વાઘ એક જાળમાં ફસાયો હતો. [×]

(૫) શિયાળ ચાલાક દેખાય છે. [✓]

(૬) વાઘ પોતાની વાત પર વફાદાર રહ્યો. [×]

(૭) દુકાળ પીડિતો માટે અનાજ પહોંચાડવાની જવાબદારી સુપ્રિયાએ ઉપાડી. [✓]

(૮) બ્રાહ્મણ પોતાનું ગુજરાત ચલાવવા પૂજાપો વેચતો. [×]

(પ્ર-૩) પાઠને આધારે ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૧) પાઠમાં તથાગત શબ્દ મહાત્મા બુદ્ધ માટે વપરાયો છે.

(૨) શિયાળે વાઘના શિકારમાંથી બ્રાહ્મણને બચાવ્યો.

(૩) કવિ જીવનને સફળ બનાવવા માંગે છે.

(૪) લાલચને વશ થઈ બ્રાહ્મણે વાઘને ~~શામાંથી~~ પાંજરામાંથી બહાર કાઢ્યો.

(૫) દરિદ્રતાથી કંટાળીને બ્રાહ્મણે બાજુના ગામમાં જઈને કામ કરવાનું નક્કી કર્યું.

(૬) સુપ્રિયા ભગવાન બુદ્ધના પ્રિય શિષ્ય અનાથપિંડદની પુત્રી હતી.

(૭) બ્રાહ્મણ પોતાનું ગુજરાન ચલાવવા ભિક્ષા માંગતો હતો.

(૮) ભગવાન બુદ્ધે પોતાના ભક્તોને નગરના ધનવાનોને બોલાવવા કહ્યું.

(પ્ર-૪) જોડણી સુધારો.

(૧) પશતાવો	પસ્તાવો	(૭) શંતાઈ	સંતાઈ
(૨) મુર્ખાઈ	મૂર્ખાઈ	(૮) સકતી	શક્તિ
(૩) શંકેત	સંકેત	(૯) પ્રીયજનો	પ્રિયજનો
(૪) શેનાપતી	સેનાપતિ	(૧૦) પીડીતો	પીડિતો
(૫) પુથવી	પૃથ્વી	(૧૧) માનસીક	માનસિક
(૬) નિર્ધન	નિર્ધન	(૧૨) અભીમાન	અભિમાન

(પ્ર-૫) સમાનાર્થી શબ્દ લખો.

(૧) પ્રભુ	ભગવાન	(૭) સખા	મિત્ર
(૨) બંદગી	પ્રાર્થના	(૮) સમુદ્ર	દરિયો
(૩) ધરા	પૃથ્વી	(૯) હસ્ત	હાથ
(૪) જનની	માતા	(૧૦) કાયા	શરીર
(૫) ચરણ	પગ	(૧૧) ગીરી	પર્વત
(૬) કોશિશ	પ્રયત્ન	(૧૨) અછત	તંગી

(પ્ર-૬) લિંગ બદલો.

(૧) રાજા	રાણી	(૬) કાગડો	કાગડી
(૨) વાઘ	વાઘણ	(૭) શિક્ષક	શિક્ષિકા
(૩) માતા	પિતા	(૮) ઘોડો	ઘોડી
(૪) ગાય	બળદ	(૯) પૂજારી	પૂજારણ
(૫) માસા	માસી	(૧૦) શેઠ	શેઠાણી

(પ્ર-૭) લિંગ ઓળખો.

(૧) પાણી	નપુંસકલિંગ	(૬) છોકરી	સ્ત્રીલિંગ
(૨) શરબત	નપુંસકલિંગ	(૭) શિક્ષક	પુલ્લિંગ
(૩) માણસ	પુલ્લિંગ	(૮) કબાટ	પુલ્લિંગ
(૪) પર્વત	પુલ્લિંગ	(૯) મેદાન	નપુંસકલિંગ
(૫) નોટબુક	સ્ત્રીલિંગ	(૧૦) પેન્સિલ	સ્ત્રીલિંગ